

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 5. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za inozemstvo: 15.20 L.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Protinapad v severni Afriki

Velike izgube v Marmariki odbitih sovražnih oddelkov — Dvoboj topništva pri Tobruku — Pri Gondarju izjalovljeni napadi

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 21. novembra naslednje vojno poročilo št. 537:

Bitka v Marmariki se je večerj nadaljevala. Italijanske in nemške motorizirane čete so najprej odločno zadržale nove napade sovražnika, nato pa prešle same v protinapad ter odbile sovražne oklopne formacije, pri čemer so uničile številne tanke in zajele ujetnike.

Letalstvo oziroma se je živahno udeleževalo borbe.

Na bojišču pri Tobruku siloviti dvoboj topništva. Angleška letala so bombardirala Tripolis in Bengazi. Škode ni bilo nobene. Pri obali Sirte je protiletalska obramba sestrelila tri angleška letala, ki so padla v morje.

Na bojišču pri Gondarju je sovražnik prešel v nove napade z vedno večjo premočjo v četah in v sredstvih. a so se tudi ti napadi razbili ob trdnostnem odporu naših oddelkov, ki so z naglimi protinapadi prisilili sovražnika, da se je umaknil z velikimi izgubami.

Snoči so angleška letala ponovno bombardirala Neapelj, Brindisi in Mesino.

Zadete so bile stanovanjske hiše ter je beležiti 6 ubitih in 5 ranjenih v Brindisi in 26 ubitih ter 24 ranjenih v Mesini, kjer je bilo prebivalstvo zgledno mirno in disciplinirano. V Neaplju ni bilo nobene smrtno žrtve. Topništvo domače protiletalske obrambe je sestrelilo sovražno letalo, ki je v plamenih treščilo na tla med Procido in Ischio.

Naše letalske enote so ponovile bombardiranje vojaških ciljev na Malti, kjer so izbruhnili znatni požari. V prvih jutranjih urah je naš oddelek letalcev napadel v nizkem poletu letališče na otoku ter zažgal štiri letala na tleh. Drugi oddelek se je spustil v borbo s sovražnimi lovci ter sestrelil tri Hurricane.

Zrtve letalskih napadov na Neapelj

Rim, 22. nov. s. Seznam žrtv ob sovražnem letalskem napadu na Neapelj v noči od 17. na 18. november navaja 19 mrtvih in 39 ranjenih žrtv, pri napadu v noči od 19. na 20. november pa 1 smrtno žrtev in 5 ranjenih.

Razvoj operacij

Uspehi divizije „Ariete“ — Poraz pri Sidi Omarju — Razlogi angleške ofenzive — Osvoboditev Tobruka neposredni cilj

Operacijsko področje, 22. nov. s. Angleži so pričeli, kakor pravi vojno poročilo št. 536, novo bitko v Marmariki. Operacijska fronta, ki se razteza v dolžini okrog 150 km, gre od Solluma proti jugu in od tod proti zapadu. Pri ofenzivnih akcijah sodelujejo značilne oklopne in motorizirane sile ter močni oddelki topništva. Sovražnik se je v torek po dobrih pripravah pričel našim postojankam. Tega dne je bilo opaziti nekaj polkretov sovražnih oddelkov in napadov številnih sovražnih lovcev. Napad na La Valetto pa je bil eden izmed najhujših v zadnjem času. Tane bomb so

skega oporišča, ladje, sidrišča, arzenal, skladišča ter pristaniške naprave. Naši bombniki so morali premagati mnogo težav zaradi delovanja številnih reflektorjev in napadov številnih sovražnih lovcev. Napad na La Valetto pa je bil eden izmed najhujših v zadnjem času. Tane bomb so

130 km fronte v vzhodni Afriki

Nemški listi o borbi „Gondarec“

Monakovo, 22. nov. s. Junaški italijanski odpor v Gondarju poveljujejo vsi listi. »Völkischer Beobachter« počenja, da nenaka borba majhnega števila italijanskih vojakov v abesinskih gorah upravičeno vzbuja v vsej Italiji velik ponos in občudovanje.

»Münchener Neueste Nachrichten« poročajo, da se Italijani v Gondarju na 130 km dolgi fronti ob pomanjkanju letalstva in prehrane junaško upirajo za čast svoje zastave in v dokaz svetu, kakšnega kova so vojaki in črne srajce v Amhari, ki so v mirnem času kot pionirji in kolonizatorji širili civilizacijo po deželi, katero zljaj junaško branijo.

»Angriff« pravi, da je potrebna že neka romantična fantazija, da si je mogoče prav

napravile strašno razdejano. O odličnem uspehu napada na sovražno pomorsko oporišče so pričali dva velika požara in velike eksplozije ter razdejano v pristanišču in na raznih točkah oporišča. Sovražni lovci so vztrajali pri napadu na naše bombnike, ne da bi dosegli kakšen uspeh. Posadke naših letal so se odlično zadržale in obstreljevale s strojnimi sovražne lovce ter nato izvedle svoje naloge.

Včeraj zjutraj je napadla letališče na Malti skupina naših lovcev. Nenadni napad je popolnoma uspel in lovcev se je posrečilo zadeti in zažgati ali pa poškodovati več sovražnih letal. Za našimi lovci in bojna letala, ki so v nizkem poletu napadla sovražno letališče, so se zelo odločno spopadli tudi s sovražnimi lovci. V kratki borbi so bila sestreljena tri sovražna letala, ki so padla v morje. Drugi sovražni lovci so bili ponovno obstreljevani in zadeti ter so morali opustiti borbo. Posebnost te nenadne akcije naših lovcev je bila v tem, da so se vsa letala, čeprav so bila nekatera zadeta, vrnila na svoja oporišča. Tudi letala skupin bombnikov, ki so pomogli napadu La Valetto so se vrnila na oporišča.

S temi odličnimi akcijami so se italijanske letalske sile, ki operirajo v osrednjem Sredozemlju, ponovno prizadevale hude udarce sovražnemu oporišču. Ponovni napadi našega letalstva na pomorska oporišča in letališča povzročajo angleškemu vojnemu gospodarstvu veliko škodo. Sovražne letalske sile napadajo z maltskega oporišča nezaščitena mesta in neoboroženo prebivalstvo, italijanske letalske sile pa uničujejo objekte, ki tvorijo elemente napadne in obrambne vojaške organizacije sovražnika.

predstavljati kraje, kjer se bore italijanske čete v vzhodni Afriki. Gondarski grad in mesto, ki je zadnja odprana točka Italijanov, je srednjeveška utrdba, ki so jo zgradili Portugalci. Operacijsko področje okrog Gondarja ima povprečno višino 2000 m. Italijanski odpor je presegel vsako pričakovanje. Ko se je pričela angleška ofenziva v vzhodni Afriki, je prva kapitulirala Somalijska, ker politično in vojaško ne bi imela smisla braniti to ozemlje. Kot odprano središče je bila izbrana visoka planota sredi Abesinije. Gondarci, kakor memoje v Italiji junake, ki se tu upirajo, so zadnji branilci imperija in simbol pravice fašistične Italije do te zemlje, ki jo je prepočila kri njenih sinov.

Angleška ofenziva — za domačo rabo

Ugotovitve nemških krogov o razliki med operacijami na vzhodu in v severni Afriki

Berlin, 22. nov. u. Nemških političnih krogov angleška ofenziva v Afriki ni presenetila. Izjave, ki jih je podal Churchill o tej stvari, v ostalem niso mnogo povedale. Med drugim je dejal, da ofenziva nima namena izvojevanja enega ali drugega kraja, marveč zgolj uničenje sovražnih oklopilnih sil. Ko bodo te sile nekoč uničene, bodo zlahka doseženi vsi ostali cilji. Očitno Churchill ni okleval, da ne bi na ta način izrazil priznanje nemški strategiji. Ni pa še s tem rečeno, da je prepričan svoje poslušalce. Vse, kar je doslej posnel po sovražniku, njemu ni uspelo. Razumljivo je, da so torej njegovi poslušalci v skrbeh, da ni morda hotel s tem posredno omeniti, da se ofenziva le zelo počasi razvija.

Nemški politični krogi presjajo položaj popolnoma mirno in vedro tudi glede na ves njegov mogoči nadaljnji razvoj. Z vsa verjetnostjo bo os ohranila iniciativo. V tem pogledu je zelo simptomatično, da se je ves nemški tisk pričel baviti z odporom italijanskih čet v Gondarju. Politični krogi opozarjajo tudi na razliko med nemškimi operacijami na vzhodni fronti in angleškimi v Afriki. Prve predstavljajo progresivno nadaljevanje velikopoteznega prodiranja, ki ga je začel pred letom le malo časa. Pri tem se zasledujejo zgolj vojaški cilji. Propagandne domislice, ki se pojavljajo ob angleški ofenzivi, pa kažejo, da je namenavajo izrabiti zgolj v notranjopolitične namene. (Piccolo.)

Anglija proti Evropi

Berlin, 22. nov. s. Glede angleških in ameriških načrtov vzbuja v tukajšnjih krogih posebno pozornost članek znanega vojaškega pisca King Halla, objavljenem v »Picture Post«. Pisec vztraja pri nujnosti, da se razširi fronta od Kaspijskega morja do Dakarja in da je treba 1. pregnati Italijane in Nemce iz Libije, 2. tvegati vojno z Vichyjem, kar ne bi bilo hudo nevarno, ker bi bila lokalnega značaja, kakor je bila vojna s Sirijo.

King Hall dela seveda račune brez krmarja, vendar je značilno, pravijo v Berlinu, da se znani angleški pisec upa objavljati take ideje, ki potrjujejo, da se hoče Anglija skupno s Sovjetsko zvezo in z ameriško podporo bojevati ne samo proti Nemčiji in Italiji, temveč proti vsej Evropi in tudi proti bivšim prijateljem in zaveznikom.

Silovit napad na Malto

Operacijsko področje, 22. nov. s. V zaporednih valovih so se številni in močni bombniki v predpretekli noči pojavljali nad pomorski oporiščem La Valetto na Malti. Napadeni so bili z bombami velikega kalibra in zažgani vsi objekti pomor-

Ob loku Donca in pred Moskvo

Nadaljnji uspehi nemških sil — Sovjetski izpadi iz Petrograda odbiti

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. nov. Vrhovno poveljništvu nemške vojske je objavilo včeraj naslednje poročilo:

V bojih ob lokenu Donca in v srednjem odseku vzhodne fronte so bili doseženi nadaljnji uspehi.

Pred Petrogradom so se poskusi sovražnih izpadov zrušili v ognju nemške obrambe.

Pred angleško obalo so napadli v noči na 20. novembra brzi čolni močno zavarovan konvoj ter so potopili dve sovražni trgovski ladji, med njimi petrolejsko, s skupno 9000 br.-reg. tonami. Dva nadaljnja parnika sta bila torpedirana in brzokone potopljena. Pri ponovnem nočnem napadu so nastali boji v bližini z angleškimi stražnimi ladjami in brzimi čolni. Pri tem je bil eden izmed nemških brzih čolnov zaradi trčenja močno poškodovan. Sredi boja so ga potem drugi brzi čolni odvrlekli, morali pa so to namero na povratku opustiti ter je bil brzi čoln potopljen. Potem, ko so uspešno odbili sovražni letalski napad v jutranjih urah, so se vsi ostali brzi čolni vrnili v svoje oporišče.

Bojna letala, ki so bila uporabljena za oboroženo izvidniško službo, so poškodovala podnevi na morju ob Angliji z bombami angleški stražni čoln.

V severni Afriki napreduje protinapad nemških in italijanskih čet. Nemška rušila in strmovalna bojna letala so razpršila zbirališča angleških oklopilnih in drugih motornih vozil ob libijsko-egiptski meji. Pri Marsa Matruhu so bile uspešno bombardirane vojaške naprave. Sovražnik je izgubil v bojih v zraku štiri letala.

V času od 12. do 18. novembra je izgubilo angleško letalstvo 43 letal, v istem času smo izgubili v bojih proti Angliji 6 lahkih letal.

Napad na ladje pred Sevastopoljem
Berlin, 22. nov. s. Predvčeršnjim so letala napadla sovjetske transportne ladje, ki so bile zasidrane v vodah pred Sevastopoljem. Potopljene sta bili neka 6000-tonska in neka 4000-tonska ladja.

Uspešne borbe
Berlin, 22. nov. s. Operacije se še naprej ugodno razvijajo na raznih odsekih vzhodne fronte. Važen uspeh je bil dosežen predvčeršnjim, ko je neka pehotna divizija v nekaj urah zavzela 100 utrdbe. Neka druga divizija se je polastila več vasi. V teh akcijah je bilo med drugim uvrščenih 10 tankov in nekaj topov.

S finskega bojišča
Helsinki, 22. nov. s. Poročila o operacijah pravijo o poljemači akciji sovjetskega topništva pri Hangöju. Na Karelski ožini se nadaljuje v nekoliko zmanjšanem obsegu streljanje topništva z obeh strani. Tudi na sektorju pri Sivaerviju se nadaljuje topniški dvoboj. Finci so uničili eno rečo baterijo in razpršili velik sovražni oddelek. Izjalovila sta se popolnoma dva sovražna protinapada pri utrdbah Hastu in Busuku. Na fronti v vzhodni Kareliji je položaj nespremenjen. Slabo vreme še nadalje otežuje letalske operacije.

Rezultati petih mesecev vojne na vzhodu

Sovjetska zveza si spričo ogromnih izgub ne bo mogla več opomoči

Berlin, 22. nov. s. Kakor doznava DNB iz vojaškega vira se doba petih mesecev vojne na vzhodni fronti zaključuje s krasno bilanco za nemške oborožene sile. Zasedenih je bilo 1.700.000 kv. km, na katerih prebiva 75 milijonov od celotnih 190 milijonov ljudi ruskega prebivalstva. Sovjeti so izgubili do 20. novembra 3.792.000 ujetnikov in poraženih je bilo 389 sovjetskih divizij. Nad 22.000 tankov, 27.452 topov in 15.877 letal je bilo uničenih ali zaplenjenih. Decimirana je bila sovjetska vojna in trgovinska mornarica na Baltskem in Črnem morju. Potopljenih je bilo 47 vojnih ladij, 54 nadaljnjih vojnih ladij pa je bilo poškodovanih 119 trgovinskih ladij s skupno tonazlo 385.650 tonami in 89 drugih trgovinskih ladij, katerih tonaza ni bila doznana. Je bilo potopljenih. Hudo poškodovanih je bilo 122 nadaljnjih trgovinskih ladij. Dalje sledi ogromne izgube železniških strojev, vlakov, municije, petrolejskih vlakov in drugih transportnih sredstev. Spričo takih izgub si nobena vojska na svetu ne more več opomoči in tudi ne boljševiška, kajti Sovjetska zveza je z izgubo veličanskega ozemlja izgubila tudi tri četrtine svoje industrije. Pomen uspehov nemške oborožene sile v petih mesecih na vzhodni fronti se bo v nadaljnjem razvoju operacij pokazal še v večji meri.

Ogromno delo nemške letalske oskrbe

Berlin, 22. nov. s. Nemško letalstvo je do 31. oktobra pri operacijah za oskrbovanje čet na bojišču opravilo 30.000 poletov. Letala so preletela skupno nad 22 milijonov kilometrov. Prepeljala so 38 milijonov kilogramov blaga.

Sovjetska propaganda v Avstraliji

New York, 22. nov. s. Iz Camberre poročajo, da je avstralski vojni minister gle-

Preiskava zaradi incidenta v Teheranu

New York, 22. nov. s. Iz Londona poročajo, da je angleška vlada v smislu izjav, ki so bile podane v spodnji zbornici, odredila preiskavo zaradi incidentov, ki so se pripetili sovjetskemu poslaniku Litvinovu v Teheranu.

Poslanik Steinhart se ne bo vrnil v Moskvo

Madrid, 22. nov. d. Kakor javita nemška poročevalska agencija iz Washingtona, namerava ameriški veleposlanik v Moskvi, Lawrence Steinhart, ki se vrača v Washington »na poročanje«, ponuditi predsedniku Rooseveltu ostavko. Kakor se je zvedelo iz dobro poučenih washingtonskih krogov, se Steinhart v nobenem primeru ne bo več vrnil na svoje službeno mesto v Moskvo, kjer je deloval dve leti. Kot njagovega naslednika navajajo v omenjenih washingtonskih krogih generala Jamesa H. Burnsa, ki je zaposlen pri organiziranju ameriške pomoči Veliki Britaniji.

Bardossyjeva brzojavka Duceju

Rim, 22. nov. s. Duce je prejel od madžarskega ministrskega predsednika Bardossyjeva o priliki obletnice madžarskega pristopa k trojnemu paktu brzojavko, ki pravi: Pred letom dni je Madžarska svačeno pristopila k trojnemu paktu, ki družni narode dobre volje v sodelovanju za mir na svetu, ki se bo opiral na pravico. Obletnica tega dogodka mi daje priliko, da izrazim Vaši Ekscelenci moje najboljše želje za nadaljnje sodelovanje naših dveh prijateljskih in zavezniških narodov, da bi mogli srečno dovršiti obveznosti, ki jima jih vojna nalaga.

Izdelovanje jajčnih likerjev ukinjeno

Rim, 22. nov. s. Ker je svežih jajc na razpolago le omejeno število, je ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo glede na nujne nacionalne potrebe odredilo, da se jajca v bodoče ne bodo več uporabljala pri izdelovanju posebnih jajčnih likerjev.

Atenska vlada ostane nespremenjena

Atene, 22. nov. s. Tiskovni urad predsedništva vlade objavlja, da so brez slaherne osnove govorice o bližnji spremembi vlade. Te govorice so razširili neodgovorni elementi, ki bodo morali za to odgovarjati pred sodiščem.

Dviganje potopljenih švedskih rušilcev

Stockholm, 22. nov. s. Švedski rušilec »Göteborg«, ki se je pred dvema mesecema skupno z nadaljnjima dvema rušilcema potopil o priliki neke eksplozije v stockholmskih vodah, je bil sedaj dvignjen z morskega dna. Vlačilci so ga odpeljali v najbližjo ladjedelnico.

Smrtne obsodbe v Pragi

Praga, 22. nov. u. Na smrt je bilo obsodjenih pet oseb, obdolženih priprav za veličajna dejanja. Obsodbe so bile že izvršene.

Precej dobro založen živilski trg Zelenjave, ki je ob nastopu zime cenimo čedalje bolj, je že vedno mnogo

Ljubljana, 22. novembra. Živiljenje na živilskem trgu je zelo odvisno od vremena. Četudi bi imeli pokrito tržišče za prodajo pridelkov, bi pozimi ne bilo mnogo več blaga. Ko nastopi hud mrz ob snegu, nekaterih vrst zelenjave sploh ni na prodaj. Vedeti namreč morate, da ni mogoče spraviti v kleti vse povrtnine. Tam imamo samo zimске vrste solate, ki jih naši zelenjadčarji nabirajo v snegu, če ni preveč zamrznjen. Zato smo lahko tem bolj zadovoljni, da je sneg skupnel in da ni mraza. Če zaradi samega mraza bi bilo napredaj manj zelenjave, ker je težava s prodajo na prostem, če bi pa ležal še sneg, bi nekaterih vrst solat, na pr. motovilca, najbrž že začelo primanjkovati. Tudi gospodinjke zdaj se rade prihajajo na trg, tudi tiste, ki jim revmatizem že sila v ude. Če že vse ne prihajajo z namenom, da bodo kupovale, si pa vsaj žele ogledati splošno, kar je tudi potrebno za gospodinjstvo strati.

Gospodinjke z veseljem ugotavljajo, da je napredaj še precej res izvrstne endivije, ki je tako vabljiva že po svoji rumeni barvi. Zdjaj se bo zopet kmalu začel oglašati zimski glad po vitaminih in endivija bo še posebno cenjena. Če je ne bo vselej mnogo na trgu, pa moramo pomisliti, da se letos pridelovali zelenjavni številni mešanci, ki je prejšnje čase niso. Tako so mnoge družine založene z zelenjavo za zimo. Če je nujno potrebno, da imajo mešanci za prehrano krompir, potrebujejo prav tako že zaradi samega zdravlja tudi zelenjavo, čeprav je ne uvrščamo med važnejša živila. Napredaj je tudi zeleni radič, ki mu sneg prav tako ni škodoval kakor drugi povrtnini, kolikor je je še ostalo nepospravljeno. Posebno mnogo je špinate, ki bi jo morali ceniti mnogo bolj zaradi njenih izrednih zdravilnih in tudi hranilnih snovi. Pomisliti je tudi treba, da za pripravljanje špinate ni treba olja. Zdjaj dne je bilo na trgu še zelene, petršilja, rumene kolerabe, črne redkve in korenja. Domača pesa je sedaj še povsem zdrava in sladka. Gospodinjke segajo precej tudi po repl. S čebulo in česnom so letos posebno dobro založeni branjevali.

Nekateri so mislili, da bo letos pridelane preveč povrtnine, ker se je toliko mešano lotilo obdelovanja zemlje; nekateri računajo, da je bilo letos obdelane pri nas nad 220 ha raznih prejšnje čase zanemarljenih in neobdelanih zemljišč. Toda letos smo tudi začeli bolj ceniti povrtnino in nedvomno se bodo ljudje spomnili oprljeli dela z isto ljubeznijo. Prodajalci povrtni-

ne na našem živilskem trgu niso nič prizadeti zaradi tega, da je bilo letos obdelane mnogo več zemlje. Svoje pridelke vselej prodaja lahko. Zlasti so zadovoljni tisti, ki so pridelovali zeljnate glave za prodajo. Letos so kupili precej več zelja za prodajo zeljarji, saj poraba kislega zelja narasla in bili so tudi izgledi za izvoz v druge pokrajine. Nekateri mešanci, ki niso pridelovali zelja, so se tudi založili z zeljnati glavami, a kupovali so jih po večini na domovih pridelovalcev; letos namreč pridelovalci niso prodajali zeljnatih glav na debelo na trgu.

Zeljarji zalagajo trg vedno zelo dobro s kislim zeljem in repo. Takrat je med seboj s kakovostjo svojih izdelkov in težko je presoditi, kdo ima najboljše blago. Zato pa imajo tudi vsi prodajalci precej kucev. Kislo zelje spada zdaj razen krompirja med zelo važna živila. Kljub temu ga pa nekateri še ne vedo dovolj ceniti. Zato je treba reči, da kisló zelje nima le hranilne vrednosti, temveč tudi zdravilno moč, kar potrjujejo zdravniki. Posebno zdravilno je surovo kisló zelje, ki ga pri nas ljudje mnogo premalo uživajo. Izvrstna je solata iz kislega zelja. Ta solata ne potrebuje nobenih dodatkov ter začimb. Kušana je navadno že primestana in tudi soliti ni treba mnogo. Dobro je pa seveda zelje primerno zabeliti z oljem. Toda poskusite surovo zelje tudi brez olja in preseneceni boste nad to »specialitet«. Priporočila, da ne odlijete vse zeljnice, ki ji je priprilipujejo izredno zdravilno moč, jo pijejo samo. Izvrstna je solata iz surovega zelja z dodatkom čebule. Surovo kisló zelje nekateri priporočajo za bolne na prebavilih in bolniki so že preiskusili to zdravilo, so bili z njim zelo zadovoljni.

Tako sprevidimo, da je živilski trg na pragu zime še vedno precej dobro založen ter da kljub vsemu nudi mnogo, zlasti tistim, ki znajo primerno ceniti vse to blago.

Tudi danes je bil trg dobro založen z zelenjavo, kljub krmčeljavemu vremenu. Kakor vselej ob sobotah, ko je napredaj tudi meso, se je začelo življenje na trgu tudi danes prej. Zato je pa ob sobotah tudi blago razprodano nekoliko prej, tako da je trg ob 10. skoraj že prazen. — Danes je bilo napredaj po 24 dkg mesa na družinskega člana.

Cim je skupnel sneg, so zopet stopili go-barji na plan in danes so bile napredaj silve in nekaj zapoznelih rjavih ječevk in maslenk. Če ne bo zapadel nekaj časa sneg, bo trg še mnogo bolj založen z mrznicami, ki bi šle zdaj najbolj rasti.

jila, češ, da ima doma posestvo in da mora poravnati dolgove. Zavezal se je vrniti znesek letos 1. januarja. Nekaj je res vnil, toda nekake dne jo je popihal čez mejo in se ni več oglašil. Njegova gospodinja ga je ovedila. Presker ji je tedaj sporočil, da ji bo denar vrnil, česar pa ni storil. Pred sodiščem je priznal, da je odnesel čez mejo 2400 mark. Med Spiljem in mariborom naj bi mu pa bile bivše jugoslovenske oblasti denar zaplenile. Presker je bil obsojen na 2 leti težke ječe. Ker je pa brez premoženja, ni dobila njegova gospodinja svojega denarja nazaj.

Velik obisk kmetijske razstave v Celju. Poročali smo že, da se ljudje zelo zanimajo za veliko kmetijsko razstavo v Celju, ki je imela do torka opoldne že 10.000 obiskovalcev. Ob pol 3. popoldne, ko je dosegel obisk to število, so priredili v razstavnih prostorih svojevrstno svečanost. Kmet Franc Cvetnik iz Završja pri Grobelnem, ki je bil desetletni obiskovalec razstave, je dobil več daril. Vse kaže, da bo imela razstava rekordni obisk.

Neomejen poštni promet s Spodnjo Štajersko. Po ukinitvi posebnih določb glede paketskega prometa s priključeno Spodnjo Štajersko in Koroško, je dovoljen splošni paketni promet s temo pokrajina-ma po notranje nemških predpisih brez vsake omejitve. Obenem je bila izpremenjena tudi določba o maksimalni teži pismenskih pošilk v splošnem prometu, ki je dovoljena zdaj do 500 gramov.

Preskrba Spodnje Štajerske z električnim tokom. Šef civilne uprave na Spodnjem Štajerskem je objavil ustanovitev novega podjetja za preskrbo Spodnje Štajerske z električnim tokom. Ustanovljena je bila nova delniška družba »Energieversorgung Südstaiermark A. G.« Nova družba prevzame vse elektrarne s priključenimi obrati, organizirala bo delovne moči, ustanovila nove elektrarne ter skrbela za preskrbo Spodnje Štajerske z električnim tokom po nacional-socialističnih načelih. Družba ima svoj sedež v Mariboru in pravico ima ustanavljati doma in v inozemstvu podružnice, zastopstva in poslovalnice ter biti udeležena pri drugih podjetjih. Družbo vodi petčlanski upravni odbor, v katerem so za prvih pet let ing. Karel Augustin, Alfred Fleischmann, inž. Franz Fiecher in dr. Odo Pretner. Nadzorni odbor ima najmanj 6 in največ 12 članov. Do rednega običnega zbora bodo v nadzornem odboru dr. inž. Armin Dadien, dr. ing. Herman Grengg, Verner Axt, dr. Volfgang Bauerreiss, dr. Herbert Jentel, Fritz Knaus, dr. Heinrich Padel, dr. Alfred Persche, dr. Fritz Kumpf, inž. Robert Steiner. Predsednik nadzornega odbora je dr. inž. Robert Dadien, njegov namestnik pa inž. Herman Grengg.

Navodila za vpisovanje v GILL

Ljubljana, 22. novembra. Te dni je Zvezno poveljstvo GILLA poslalo vsem šolskim oblastem podrobna navodila glede pričetka in načina vpisovanja v nastajajočo mladinske organizacije GILL. Pri vodstvu in ravnateljstvih vsake šole do be interesiranci lahko obrazce prošnje in vsa potrebna pojasnila.

Ponovno ugotavljamo, da je vpis v GILL, ki zaseduje sportne in podpornе cilje v prid mladine pokrajine, popolnoma prostovoljen tako za voditelje kakor za mladino in da mora prošnje učencev podpisati v znak pristanka tudi oče ali njegov namestnik.

Vpisovanje je bilo osredotočeno v šolah zaradi tega, ker se v njih zbira večina otrok. Treba pa je opozoriti tudi zaradi vprašanih v tem smislu, da je organizacija dostopna tudi voditeljem in mladini, ki ne zahaja v šole in v tem primeru interese lahko vlože prošnje za vpis naravnost pri Zveznem poveljstvu, Bleiweisova cesta 26, kjer dobe tudi vse potrebne informacije.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 23. NOVEMBRA 1941-XX. Ob 8.: Poročila v slovenščini; 8.15: Poročila v italijansčini; 8.30: Orgelski koncert iz bazilike v Napoliju; 11.: Peta maša iz bazilike v Firenci; 12.: Razlaga evangelija v italijansčini (p. F. G. Marino); 12.15: Razlaga evangelija v slovenščini (p. G. Sekovanič); 12.35: Koncert Prekovega tria;

13.: Napoved časa, poročila v italijansčini; 13.15: Komunistična glavna stana Oboroženih Sil v slovenščini; 13.17: Koncert orkestra Angelini; 14.: Poročila v italijansčini; 14.15: Koncert radijskega orkestra, ki ga dirigira Drago M. Stjanec; 14.45: Poročila v slovenščini; 17.15: Kmetijsko predavanje: Ivan Oblak: Reja prašičev; 17.35: Kmečka glasba; 19.30: Poročila v slovenščini; 19.45: Komorna glasba; 20.: Napoved časa, poročila v italijansčini; 20.30: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini; 20.30: Koncert pestre glasbe; 20.55: Simfonični koncert pol vodstvom mojstra Selvagija, v odmoru pogovor v slovenščini; 22.05: Koncert orkestra pod vodstvom mojstra Zeme; 22.45: Poročila v italijansčini.

Imenovanje podzaupnikov Conia

Ljubljana, 22. novembra. Zaupnik Conia za Ljubljansko pokrajino sporoča, da je Visoki komisar potrdil imenovanje sledečih podzaupnikov Conia: skvadrist Polli Carlo za kočevski okraj, fašist Rubino Angelo za logaški okraj, fašist Cumar Giordano za novomeški okraj, in fašist Luigi Stanta za črnomeljski okraj. Podzaupniki Conia nadzorujejo tehnično in politično delavnost sportskih društev v območju svojega okrožja. Prošnje za kakršno koli sportno prireditve morajo biti vedno napisane v dvojnih izvodih in italijansčini in slovenščini in izročene v ljubljanskem okrožju pokrajinskemu odboru Conia, v ostalih področjih pa podzaupnikom Conia, ki jih bodo opremljene s svojim potrdilom izročili pristojnim oblastem javne varnosti.

Prošnje sportskih društev, ki ne bodo vpisane v pristojno sportno federacijo, ne bodo sprejete.

Ustanovitev novega sportnega društva ali spojitve več društev v istem kraju n-bodo dovoljena brez predhodne izjave podzaupnika Conia in pristojnih oblastev javne varnosti.

Kinematografske prireditve GILL-a

Ljubljana, 22. novembra. Včeraj dopoldne je bila tretja kinematografska prireditev Zveznega poveljstva liktorske italijanske mladine v Ljubljani za ljubljanske učence. V sedež pokrajinskega Dopolavora je pohitelo okrog 900 go-jencev in gojenk učiteljske šole, ženske realne gimnazije in zasebnih ljudskih šol. Razen žurnala o delavnosti GILLA (Cile GIL št. 8) je bilo predvajanih več dokumentarnih filmov podjetja Luce, ki so zaradi žive aktualnosti vzbudili izredno zanimanje mladih gledalcev.

Sportni pregled

Kakor smo napovedali

Slovenska nogometna zveza je na svoji zadnji seji sklenila, da zaradi vremenskih razmer odloži nadaljevanje nogometnega prvenstva na prihodnjo spomlad. Tak razvoj smo glede na zadnje nepravilnosti, ko sta morala biti zadnji hlp dva sporeda zaradi snega odpovedana, že predvidevali in pred dnevi celo zapisali, da bomo jesenskega prava dobili šele spomladi.

S tem sklepom smo torej, kakor kaže sedaj, za letos odpravili z nogometom na naših igriščih, čeprav pričakujemo, da bodo naši klubi tu pa tam vendarle poglani svoja moštva v borbo. Glede na vest, ki smo jo zabeležili v četrtkovem »Narodu«, da se namreč pripravlja gostovanje ljubljanske reprezentance v Padovi, o čemer sicer piše današnje »Jutro«, da niti pri SNZ niti pri vodstvu SK Ljubljane ni ne vedo, bi bilo koristno, ko bi stopil — seveda s hitrimi pobudami od danes do jutri, ki jim sneg ne bo mogel do živega — v akcijo savezni kapetan in nam morda z domiselno improvizacijo pokazal nekaj možnih formacij eventualne reprezentance, ki bi nas zastopala izven Ljubljane kolikor toliko uigrana. Sicer je res, da ni še nič znanega o terminu gornjega srečanja, toda očitno je, da se o tem resno razmišlja. Zaradi tega je važno, da ostanemo igralci, ki bi za reprezentanco prišli v poštev, v kondiciji. Ni nam sicer dano, da bi svoje ljubljence lahko poslali kam na Ig na pri-

pravljajoče »logorovanje«, toda nekaj uspešnih ukrepov je mogoče izvesti tudi v Ljubljani sami. Zavedajmo se, da bo enajstotnica reprezentirala naš dvajsetletni nogometni razvoj in da bo sprejeta zelo kritično.

— SK Svoboda. Jutri v nedeljo morajo biti vsi igralci prvega moštva točno ob 14. na igrišču SK Marsa za Kolinsko to-tarno. Opremo pripelje gospodar.

Beležnica K O L E D A R

Danes: sobota, 22. novembra: Cecilija, dev., Filomen, mučenec.
Jutri: nedelja, 23. novembra: Klemen, pa-pež.

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Dekle z jastrebov
Kino Union: Slabo v vedenju
Kino Sloga: Jurij, pogum!
Kino Moste: Rojstvo Salome in Mumija
Veseli teater: Predstave ob pol 19. v De-lavski zbornici
»Večer humorja« B. Klajčiča v Franciškan-ski dvorani. Začetek ob 18.30.

PRIREDITVE V NEDELJO
Kinematografi: nespremenjeno
Veseli teater: Predstave ob 14.30, 16.30 in 18.30 v Delavski zbornici.

DEŽURNE LEKARNE
Danes in jutri: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43
mr. Trnkoczy. Mestni trg 4, mr. Ustar, Šelenburgova ulica 7.
Mestno dežurno službo bo opravljal od so-bote ob 20. do ponedeljaka do 8. ure
jutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan,
Ulica 29. oktobra št. 7., telefon 41-52.

Naše gledališče

DRAMA:
Sobota, 22. nov.: Zaključena predstava za Dopolavoro. Začetek ob 14.30. — Dom. Red B. Začetek ob 17.30
Nedelja, 23. nov.: Mali lord. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene. Za-četek ob 14.30. — Nocoj bomo impro-vizirali. Izven. Znižane cene. Začetek ob 17.30
Ponedeljek, 24. nov.: zaprto

OPERA:
Sobota, 22. nov.: Madame Butterfly. Pre-miera. Red premierski. Začetek ob 17.30
Nedelja, 23. nov.: Princezka in zmaj. Mla-dinska predstava. Zelo znižane cene. Za-četek ob 10.30. — Grof Luksemburški. Opera. Izven. Znižane cene. Začetek ob 16. uri

Razdeljevanje živilskih nakaznic za december

Po nalogu Prehranjevalnega zavoda Visokega Komisarata za Ljubljansko pokrajino bo mestni preskrbovalni urad za mesec december dostavil živilske nakaznice že iz-polnjene vsem upravičencem na dom. To dostavljanje se bo pričelo že jutrišnjo so-boto 22. t. m. po abecednem redu trgovcev tako, da bodo odjemalci teh trgovcev s pr-vimi črkami abecede dobili živilske nakaz-nice prvi, pozneje pa še drugi. Zaradi red-nega in nemotenega dostavljanja pa mestni preskrbovalni urad prosi vse družinske glavarje, naj bodo od 22. novembra do 1. decembra doma sami ali žena ali kak odrasel član družine oziroma kak odrasel po-sel, ki bo lahko prevzel živilske nakaznice in potrdil prejem na posebnem formularju s svojim podpisom. Sosedom mestni usluž-benci nikakor ne bodo smeli izročiti živil-skih nakaznic drugih strank. Vse stranke naj pa pripravijo tudi denar in sicer po 30 centesimov za vsako živilsko nakaznico. Obenem naj ima vsaka družina pripravljene glave družinskih nakaznic za mesec november, ker jih morajo oddati mestne-mu uslužbencu. Če pa mestni uslužbenec razvle temu opominu ne bo našel stranke doma, ji bo pritril na vrata listek, kdaj spet pride. Če pa tudi tedaj ne bo stranke doma, bo ta družina dobila živilske na-kaznice šele po 1. decembru v mestnem preskrbovalnem uradu v Mestnem domu.

Vse reklamacije zaradi živilskih nakaz-nic bo obravnaval mestni preskrbovalni urad po 1. decembru. Posebno pa opozar-jamo vse tiste, ki bi dobili preveč živilskih nakaznic, da jih takoj vrnejo dostavljalcu ter to zapišejo v dobljeni formular po-trdila.

Andrej Podboj

Ribnica, 22. novembra.

Ni še dobrih 14 dni tega, ko smo v »Slovenskem Narodu« objavili reportažo iz Ribnice in se je v njej med drugimi — kdo bi mogel mimo njega, a da se pri njem ne oglasijo — spomnili tudi prijaznega, dobro-dušnega in zmerom segavega ribniškega »Ceneta« — gostoljubnega gostilničarja g. Andreja Podboja, lastnika znane ribniške gostilne »Pri Cenetu«. Pred tednom dni je mož začel bolehati in snoci ob pol sed-mih se je v častitljivi starosti 84 let poslo-vil od svojih rojakov in izredno številnih prijateljev po vseh slovenskih krajih.

Pok. Andrej Podboj je bil prava ribniška grča, ki ga je odlikovala družabnost, iz-redno klen značaj, velika odločnost in žila-vost ter globoka narodna zavednost. S tem je o njem povedano tudi vse. Bil je mož, ki je vse svoje življenje pravilno razumeval svoje poslanstvo in svojo dolžnost do bliž-njega.

Svojega dobrega, zdaj že pokojnega ro-jaka pršteva o Ribničanih med tiste, ki niso zbijali samo dovtipov, ampak so v vsakem pogledu živahno posegali v javno življenje, se v njem udeleževali in na vsakem ko-raku skušali koristiti svojemu bližnjemu. Bil je med ustanovitelji marsikaterega na-prednega društva, razen tega pa je s svojo zmerom radodarno roko podpiral vsakega potrebnega, s svojim izkustvom in s svo-

jimi utemeljenimi nasveti pa koristil po-vsed, kjer je prišel v družbo ali v društvo. Slovenski napredni listi so šteli pok. g. Pod-boja dolgo vrsto let med svoje najbolj zve-ste naročnike.

Pok. Andrej Podboj je bil trden gospo-dar, eden najuglednejših v Ribnici. Poleg svoje gostilne, ki ni slovela samo po gale-riji ribniških obrazov in po duhovitih do-vtipih, je vodil tudi svojo lastno tovarno in veliko posestvo.

Svojo poslednjo pot k večnemu počitku na ribniškem farnem pokopališču v Hro-vači nastopi Andrej Podboj jutri ob 15.30.

Dobremu in značajnemu možu bomo ohranili trajen spomin, žalujočim ostalim pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Iz Spodnje Štajerske

— Soštanj je dobil kino. Ze dolgo so si prebivalci Soštanjja želeli kino, ki so ga zdaj dobili. Krajevna skupina štajerskega Heimatbunda se je obrnila na šefa civilne uprave in posrečilo se ji je izposiovati do-voljenje in danes teden je bil v Nemškem domu svečano otvoren kino. Ob otvoritvi je govoril vodja krajevne skupine Vren-čur o kulturnem in vzgojnem pomenu nemškega filma.

— Slovečec pred graškim sodiščem. Pred kazenskim senatom v Gradcu se je zagovarjal te dni 41-letni Jurij Presker iz Pišec pri Brežicah zaradi separije in kršitve deževnih predpisov. Presker je sta-noval v Gradcu kot podnajemnik in je od svoje gospodinjke izvil 3000 mark poso-

Umri je danes naš ljubljenski očka, stari oče, ded, gospod

Podboj Andrej

(p. d. Cene)
tovarnar, posestnik in gostilničar

v 84. letu starosti, previden s tolažili sv. vere.
Pogreb bo v nedeljo, dne 23. t. m. ob 15.30 uri na farno pokopališče v Hrovači.
Prosimo tihega sožalja.
Vence hvalježno odklanjamo v prid dobredelnih namenov.

Ribnica, dne 21. novembra 1941.

Žalujoci ostali

TVRDKA IVAN KLUN IN TOVARIŠI naznanjajo žalostno vest, da je danes preminul

Podboj Andrej

(p. d. Cene)
soustanovitelj opekarne in parne žage

Pogreb pokojnika bo v nedeljo, dne 23. novembra ob 15.30 na farno poko-pališče v Hrovači.

Ribnica, dne 21. novembra 1941.

Ivan Klun in tovariši

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu veljavne od ponedeljka zjutraj do prihodnje nedelje zvečer

Ljubljana, 22. novembra. Po dogovoru z zastopniki in zastopniki konzumentov, prodajalcev in pridelovalcev je mestni tržni urad spet predložil Visokemu Komisariatu najvišje cene za tržno blago v Ljubljani tudi za prihodnji teden ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII/2, št. 1319/3, Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 24. novembra zjutraj do nedelje 30. novembra zvečer.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Domači krompir na drobno 1.30 L, zeljate glave na drobno izpod 10 kg 0.60 L, zeljate glave na debelo 0.50 L, kisto zelje ljubljanskih zeljarjev z obrtnim listom na drobno 2.50 L, kmečko kisto zelje na drobno 2 L, repa na drobno izpod 10 kg 0.70 L, repa na debelo 0.50 L, kisa repa 2 L, rdeče zelje 1 L, ohrovt 1 L, cvetača 3.20 L, brstni ohrovt 5 L, koleraba 1 L, debela koleraba do 4 komade na kilogram 2 L, rumena koleraba 0.50 L, rdeča pesa 1.75 L, rdeči korenček brez zelenja 2.50 L, rumeno korenček 0.50 L, šopek zelenjave za juho s korenčkom 0.20 L, peteršilj 2.50 L, por 3 L, zelena 2.40, črna redkev 1.20 L, osnaženi hren 3 L, domača čebula 2 L, šalota 2 L, česen 25 glav na kilogram, 4 L, otrebljena endivja 3 L, rdeči radič (cikurija) 3 L, veliki otrebljeni motovilci 6 L, mali otrebljeni motovilci 8 L, mehka špinata 2.50 L, trda špinata 1.50 L, liter suhih bezgovih jagod 3 L, kilogram suhega šipka 8 L, kilogram letošnjega suhega lipovega cvetja 20 L. — Jabolka: I: kanadka, doljenjska voščenska, Harbertova, šampanjska, landsberska, Baumanna in kaselska reneta, vse brez napak 4.50 L; II: navadni kosmač, zelenec, tafelček, rožmarinček, carevič 3.40 L; III: drobna in zdrava jabolka vseh vrst 2 L; IV: obtočena, črvena, nagnita jabolka za vkuhanje 1.50 L. Domače kutine 23 L; domači kostanj 3 L. Gobe: a) rumeni in rjavi ježek,

štorovke liter 1 L; b) liter lisič in večjih zimskih kolobarnic (mrznic, sivk) 1.50 L; c) liter sirovk, možkov (jelenovega jezika), žemljencev, ovčjega vimena 2 L; d) liter malih sivk za vlaganje (mrznic) 2.50 L; e) kilogram mladih čebularjev ali maslenk 3 L; f) kilogram jurčkov z zaprtim klobukom 10 L; g) kilogram jurčkov z odprtim klobukom 6 L. — Kunci žive teže 10 L kg.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz drugih pokrajin uvoženo blago v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 5 na rdečem papirju. Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene pri vsem v ceniku navedenemu blagu.

Gospodinjje bodo v ceniku opazile nove cene po novi razdelitvi raznih sort jabolok. Tako je bilo urejeno in določeno na željo prodajalcev jabolok z Dolenjskega v soglasju z zastopniki in zastopniki konzumentov ter tržnega urada. Po želji prodajalcev in gospodinj so v ceniku navedena pri nekaterih sortah namesto pomolovskih imen ona imena, ki so za razne sorte jabolok v rabi med ljudstvom na deželi in tudi med ljubljanskim prebivalstvom. Da na ne bo pomot in da bodo kupovalke na trgu jabolka poznale, bodo vse v ceniku navedene vrste jabolok razstavljene v omari pri prodajalcih jabolok ob posloju Ljudske knjigarne na Vodnikovem trgu.

Spet pa opominjamo gospodinjje, naj ne preplačujejo blaga, ker ga s tem draže samim sebi in vsemu prebivalstvu. Dosti blaga je na trgu tudi po nižjih cenah kakor so v ceniku določene, zato je pa pogajanje in celo draženje popolnoma nepotrebno. Poleg tega pa je preplačevanje prav tako kaznivo kakor prodajanje po nedopustnih višjih cenah. Gospodinjje in kupovalke naj same pomagajo pri nadzorovanju najvišjih cen ter podpirajo uradne organe v boju proti draženju in proti verzištvu ter sploh proti izkoriščanju prebivalstva.

DNEVNE VESTI

— Nevrološki inštitut Viktorja Emanuela III. v Rimu je objavil, da je Gludita Faini Sommaruga darovala ob tretji obletnici smrti njene hčerke milijon lir z naročilom, naj se denar uporabi za ustanovitve in opremo novega specialnega oddelka inštituta.

— Korporacijski minister je preteklo nedeljo obiskal industrijske predele Ferrare. V njegovem spremstvu sta bila prefekt Giordani in pokrajinski predsednik.

— Monakovska Filharmonija je v nedeljo nastopila pod pokroviteljstvom Ministrstva za ljudsko kulturo v Milanu. Njen koncert je ob enem otvoril novo sezono simfoničnih koncertov v gledališču Carlo Felice.

— Hrvatska delegacija na Reki. V soboto in nedeljo se je mudila na Reki delegacija hrvatskih ministrov, ki so jo sestavljali zunanji minister Lorković, finančni minister Košak in notranji minister Artuković.

Opozorjamo cenjene čitatelje, da ima uprava lista tel.: 31-22, 31-23, 31-24, naš inseratni oddelek pa tel.: 31-25, 31-26.

— Južna Hrvatska pod snegom. Iz Sarajeva, Banjaluke in Ljubuskega poročajo, da je povsod zapadel precejšen sneg. V Sarajevu je letošnja zima snežila že tretjič. Sneg ni padel le nad gotovim delom Hercegovine, kjer je več dni deževalo, tako da so poplavljeni velika polja. V tem delu Hercegovine je zasnežilo le planinski vrhovi in čvrstine.

— Banjaluka očetu domovine. V Banjaluki bodo očetu domovine dr. Starčeviću postavili dragocen spomenik, ki ima za cilj poleg pretežno večine potrebne gradiva pripravljati še tudi nad 2 milijona kun. Spomenik bodo postavili na sedanem Trgu 10. aprila med poslopjem divizijskega štaba in nemškega poveljstva. Za sodelovanje pri natečaju se je doslej prijavilo že 17 najboljših hrvatskih umetnikov.

— Predstavniki hrvatskih mest zborujejo. Poročali smo že, da se bo vršila v Zagrebu konferenca Zveze hrvatskih mest. Konferenca se je začela ta teden pod predsedstvom zagrebskega župana Ivana Wernerja, delegati hrvatskih mest pa so na njej razpravljali o vseh aktualnih problemih mest po ustanovitvi neodvisne hrvatske države in zlasti o nastalih prehranjevalnih razmerah po racioniranju najvažnejših živil na Hrvaškem. Udeležili so se predstavniki Zagreba, Mostarja, Karlovca, Osijeka, Slavonske Požege, Varaždina in Bjelovara.

— Konferenca hrvatskih škofov. V Zagrebu so se zbrali k posvetovanju hrvatski škofje Bonifacij iz Splita, Pusič iz Hvara, Štebrič iz Krke, dr. Burič iz Senja in dr. Šimrak iz Krizevca. Konferenci predseduje hrvatski nadškof dr. Alojzij Stepinac, prisostvuje pa ji tudi posebnopapežev odposlanec opat Giuseppe Ramito Marcone. Škofje razpravljajo o važnih cerkvenih vprašanjih, ki so se pojavila v prvih šestih mesecih obstoja neodvisne hrvatske države.

— Družinski list za mesto in deželo bo postal tednik »Domovina«. Lepi romani, povestice, novele in zanimive zgodbe bodo gotovo nad vse zanimali čitatelje in čitatelje. List bo prinašal tudi mladinski roman. Nadalje bo izpopolnjena ženska rubrika in uvedena bo rubrika za uganke. V tej rubriki bo »Domovina« stalno prinašala po eno križanko. Rubrika »Mali in veliki gospodar« bo imela poučno snov ne samo za kmetu, temveč tudi za mestnega lastnika vrta in za rejca malih živali. Manjkalo ne bo šal s slikami in hkratu bo imela »Domovina« tedenski pregled važnejših dogodkov. V času, ko se tiska malo knjig, bo skušala »Domovina« kolikor mogoče nadomestiti primanjkljaj dobrih pripovednih knjig. Novi naročniki, ki plača od novega leta dalje vsaj četrtletno naročnino (4.50 lire za četrt leta), bo dobival v decembru »Domovina« zastoj. Pošljiite naročnino na upravo »Domovine« Puciničeva 5, Ljubljana.

— Podaljšanje veljavnosti legitimacij železniških upokojencev in njihovih družinskih članov se bo vršilo na postajah počenšiš s 27. XI. t. l. o priliki podaljševanja legitimacij aktivnih uslužbencev. Opozorjamo železniške upokojence, da ne nemudoma zglase pri šefih pristojnih postaj, kjer določa navodila in se jim bo sporočil dan, kdaj se bodo njihove legitimacije podaljševale. Direkcija železnice, Ljubljana.

NECCHI
SIVALNI STROJI
IGN.VOK
LJUBLJANA TAVČARJEVA 7

— Zagrebško agronomsko fakulteto razširjajo. Poročali smo že, da bodo zagrebško agronomsko in gozdarsko fakulteto, ki je v Maksimiru, razširili. Te dni so začeli graditi že četrti paviljon, ki bo v njem dobili svoje prostore dekanat in nekateri znanstveni zavodi. Novi paviljon bo stal okoli 10 milijonov kun. Ko bo dozidan, bo problem zagrebške agronomске fakultete rešen in bo lahko razvijala svoje znanstveno delo v res primernih in udobnih prostorih.

— Strogi ukrepi proti pliancem. Hrvatsko ministristvo za notranje zadeve je opozorilo zagrebško policijsko ravateljstvo, da precej Zagrebčanov nikakor ne spoštuje odredbe o zatiranju pijančevanja iz prepovedi o pretrpanem uživanju alkoholičnih pijač. Policijsko ravateljstvo v Zagrebu je zdaj odredilo, da morajo policijski organi vsakogar, ki ga pijanega dobe na ulici, brez oziroma na njegov družabni položaj takoj zapreti, naslednji dan pa najstrožje kaznovati. Ker ima Zagreb precej veseljakov, ki radi ponočujejo, bodo nove stroge odredbe zagrebškega policijskega ravateljstva marsikoga zadele v živo.

— Pošne pristojbine na Hrvaškem so se občutno zvišale. Hrvatsko poštno ministristvo je z veljavo od minulega ponedeljka dalje občutno zvišale poštne tarife na Hrvaškem. Če jo primerjamo z doslej na Hrvaškem še veljavno jugoslovensko poštno tarifo, znaša povišanje skoraj povsod kar 100%. Tako n. pr. znaša poštna taksa za medmestni pismenjski promet 3 kune, dočim je znašala v bivši Jugoslaviji 1.50 din, naveden telefonski pogovor v mestu iz javne govorilnice pa stane zdaj 2 kun, dočim je stal prej samo 1 dinar.

— Nemško-hrvatska pogodba o pravni zaščiti in pomoči. Zastopniki nemške in hrvatske vlade so podpisali v torek v znanjem ministristvu v Berlinu nemško-hrvatsko pogodbo o pravni zaščiti in pravni pomoči v zadevah civilnega in trgovskega prava. Pogodba urejuje vprašanja, ki so posebno važna za pravne in gospodarske odnose med obema državama, na enotni potrebam obeh držav ustrežajoč način.

— Dogon klavne živine. Prehranjevalni zavod za Ljubljansko pokrajino sporoča, da bo dogon za govejo klavno živino v sredo 26. t. m. v št. Jerneju namesto dogona v Logatcu.

— Voljni invalidi pri poglavniku. Poglavnik dr. Pavelić je sprejel te dni odposlanstvo invalidov, ki mu je izjavilo, da se invalidi pridružujejo ustaškemu pokretu. Poglavnik je obljubil, da bo poskrbel za zboljšanje gmočnega položaja invalidov.

— Letina tobaka v Hercegovini. Letošnji pridelek tobaka v Hercegovini je po poročih zagrebških listov prav dber. Zasaženih je bilo nad 247 milijonov stebel tobaka, zdaj, ko je pridelek že pospravljen, pa strokovnjaki cenijo vrednost pridobljenega tobaka na 380 milijonov kun. Največ tobakovih stebel je bilo zasaženih v hercegovski Hrvatski, kjer je število dosegle skoraj 2 milijona, dočim ostale države na dalmatinsko Hrvatsko. Vsako stebelce da povprečno 26 gr suhega tobaka. Po proizvodnji so na prvem mestu hercegovski okraji

LIQUORE LIKER

STREGA

TONICO DIGESTIVO JE KREPILEN IN VAM URAVNA PREBAVO

Ljubuški, Mostar in Stolac, ki skupno pridelajo letno okoli 450 vagonov tobaka. Z odkupom bo hrvatska država pričela proti koncu novembra.

— Pri Prevodu vsa mesta zasedena. Na Prehranjevalni zavod Visokega Komisarijata v Ljubljani prihajajo stalno prošnje za sprejem v službo. Ker so zaenkrat vsa službena mesta oddana, ni misliti na nove namestitve in naj si prosilci ne delajo nepotrebnih potov in stroškov.

Gospodinjje v njihovem lastnem interesu prosimo, da se za Gospodinjjski dnevnik za leto 1942 (koledar) priklase nemudoma. Hočemo jim pomagati z dragocenim pripomočkom in koristnim priročnikom za gospodinjstvo in kuhanje. Podaljšujemo rok za naročbo do ponedeljka 24. t. m. Ako se v tem času številu dosedanjih naročnic ne podvoji, žali Gospodinjjskega koledarja ne bomo mogli izdati. Cena 20 L. Naročila sprejema Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selevburgova ulica 3.

Danes, Veseli teater ob 1/2 19.

— Elektrifikacija makarskega primorja. Dalmacija je dobila precej pozno električno razsvetljavo, zlasti pozno pa jo je dobila makarska riviera, kjer je prvič zagorela električna svetloba šele L. 1930. Čeravno so pogonske moči reke Gubavice dovolj močne, da bi z njimi lahko elektrificirali vse makarsko področje, vendar do elektrifikacije ni prišlo, ampak se je občina Makarska za svoje motorne električne naprave celo prezadovoljila. Kakor poročajo hrvatski listi, so zdaj izgledi za elektrifikacijo makarskega področja boljši in je pričakovati, da bo v prihodnjih letih elektrifikacija naposled tudi izvršena. Če o to problem makarske riviere v resnici ugodno rešen, bodo življenjski pogoji tamšnjega prebivalstva znatno izboljšani in olajšani, dana pa bo tudi možnost za razvoj celo večjih industrijskih podjetij.

— Nesreča. Včeraj so pripeljali v Ljubljansko bolnico tri ponesrečene. Karol Pezdur, 54-letni posestnik iz Vnanjih Goric, je padel z lestve in si zlomil levo nogo.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16, 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA TELEFON 22-41
Velefilm visokih planin! Mogočna povest o globoki ljubezni drznega dekleta.
Dekle z jastrebov
Heldmarie Hatheler, Sepp Rist.

KINO SLOGA TELEFON 27-30
Velezabaven film iz življenja dirkačev
Jurij, pogum!
George Formby
Smeh, Sale, dirke, ljubezen...

KINO UNION TELEFON 22-21
Zabaven film iz brezskrbnih dijaških let
Slabo v vedenju
Roberto Villa, Vera Bergman, Vittorio de Sica

KINO MOSTE
Do 24. novembra predvajamo dva filma
ROJSTVO SALOME
MUMIJA
Boris Karloff v svojem najstrašnejšem filmu.
Nedelja ob 14. in 16.30 dva filma, ob 17. samo »Mumija«. Delavnik ob 17. in 18. dalje neprekinjeno dva filma.

Iz Ljubljane

—lj V Vegovi ulici grade prometni otok. Včeraj so se pojavili ob ustju Vegove ulice nasproti Bahovčeve lekarnne mestni delavci. V nedavno asfaltirana tla so zarisali velik trikotnik s topimi koti in začeli sekati utrjena tla in odstranjevati zemljo. Kakor že na drugih za prometna križanja občutljivih točkah, bodo tudi tu zgradili prometni otok, ki naj vozilom onemogoči, da bi samovoljno rezala ovinek in ogražala s tem promet. Otok bo pa tudi dovolj širok za najnujnejše zavetje za pešce. Vegova ulica je precej prometna v obe smeri, saj je glavna dovodna in odvodna žila za Mirje, Krakovo in Trnovo. Od Marjinega trga prihajajoči pa jo tudi uporabljajo za prehodno

OREHOVA JEDRCA popolnoma izčiščena, dobite nacenene v MEDARNI — Ljubljana, Židovska ulica 6. 1850

FOHISTVO po naročilu in vse vrste stolov izdelujem Politiram oprave in izvršujem vsa popravila najceneje. — Josip Zorman, Ljubljana, Breg 14. 1063

MODROCE, otomane, kauče, fotole itd. vam napravim novo ali staro popravim najceneje — po želji grem tudi na dom. — Tapetnik J. Habjan, Ljubljana, Igriška ul. št. 10. 57 T

ODEJE od vate in puha — nove in stare — vam zašije. — Ljubljana, Marjiti trg 2/II. 1668

POZOR! Na zalogi imam stare snežke in galoše. — Sprejemam vsa popravila tudi gumijake obutve. — Klavžer, Ljubljana, Vošnjakova ulica 4. 1837

zvezo na Tržaško cesto. Cesta ima tod proti Kongresnemu trgu, ki prav tako visi, rahel padec in zlasti kolesarji ga zelo radi izrabijo, da poženejo hitreje svoja kolesa. Tako se pogosto ustvarjajo nevarni položaji, zlasti ko vozači iz Vegove ulice preostro zavijajo na Kongresni trg v smeri proti Uršulinkam. Prometni otok bo sedaj preprečil zlorabljanje ovinka in lepo delil promet. Obrobni kamni so opremljeni s svetlobo odbijajočimi rdečimi stekli, da je otok opazen tudi v mraku in temi. Podoben prometni otok so namestu odstranjenega zgradili tudi pred dramo. Za razliko od prejšnjega je novi razdeljen v dva dela.

—lj Sobota in nedelja v »Veselim teatru«. Odlično uspeši 10. program predvajamo v soboto in nedeljo ob običajni uri 18.30 (pol 7.) zvečer. Poleg večerne predstave dajemo v nedeljo tudi še dve popoldanski predstavi in sicer prvo ob 14.30 (pol 3.) in drugo ob 16.30 (pol 5.) Program vsebuje poleg veselo enodejanke in dvotipov tudi domaćo spevigrlo, kot gost pa nastopa godbenik G. Miloš Zihel. — Prodaja vstopnic v soboto od 10. do pol 13. in od 16. dalje, v nedeljo od 10. ure dopoldne neprekinjeno do večera.

—lj Opozorjamo na umetniško razstavo: S. Kregar, M. Omersa, K. Putrič. Razstava bo odprta v nedeljo 23. t. m. ob 11. v Jakopičevem paviljonu. Vabila se ne razpošiljajo.

—lj Dijaki, uradniki, nameščenci. Vst. ki se zanimajo za nadaljevanje izobrazbe in želijo polagati ob koncu šolskega leta privatne izpite, naj se javijo v učni tečaj na Zrinjskega c. 7-II. 541-n

—lj Brošura GILLA. Ker mnogi vprašujejo po nedavno izdani brošuri Italijanske liktorske mlađine v Ljubljani, da bi jo razdelili, poročamo, da je brošura brezplačno na razpolago pri zveznem poveljstvu GILLA Urad za kulturo in propagando.

—lj Sopranistka Maria Florenza Ciampelli, koncertna in operna pevka iz Milana bo koncertirala v Ljubljani v petek 28. novembra ob pol 7. zvečer v veliki Filharmonični dvorani. Pevka uživa velik sloves zato obisk priporočamo. Prodaja vstopnic v knjigarni Galsbene Matice.

—lj Krvavice, pečence in godla. Sladki italijanski most, pristna vina toči gostilna Lovšin. 542-n.

UFFICIALI	CASINIKI
Pestrani panno 350.—	suknjeni plašči 350. do 450 lir, plašči iz tečje ga blaga 750 lir, sukne uniforme 350 in 340 lir, bolj voleno blago za uniforme 650, 750 in 850 lir, hlače, ovonice, rute, rokavice, nogavice, volnene topice, ovoji, poliske postelje, vojaški kofčigi, strelje in vsi drugi predmeti za vojske, milicnike in fašiste, si lahko preskrbite, če se obrnete na:
Casermitta - Nazionale 94 r - Firenze	Sprejme se zastopnik.

ZA HIŠNIKA bi šel pošten in snažen zakonski par brez otrok. — G. Hafner, Mestni log — mestna kolonija, hiša št. 23. 1893

Papirnat ZAVESE za zatemnitev po najnižji ceni — stalna zalogi

E. Zakrajšek, tapetnik
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 34 — telefon 48-70. 1835

Praška domača mast
ČISTI IN ZDRAVI RANE
DOBI SE V VSEH LEKARNAH
27 T R. d. št. 2/41

SAN REMO OSPEDALETTI BORDIGHERA

... il loro clima mitissimo ... in njihova skrajno mila klima

MOSTRA FLOREALE CVETLIČNA RAZSTAVA
TIRO AL PICCIONE STRELJANJE GOLOBOV
CONCERTI SINFONICI SINFONICNI KONCERTI

S EXCELSIOR Albergo signorile — la Casa di lusso
Gospodski hotel, luksus

R ALBERGO MIRAMARE Direzione Ravnatelj: Morgano

N ALBERGO ASTORIA

R ALBERGO MAFALDA Casa signorilmente familiare — Giardino — Palmizio — Posizione soleggiata e tranquilla. — Gospodski družinski hotel, vrt, palmov gaj, sončna in mirna lega.

E M Albergo Paradiso - Pensione Bellaria Sulla passeggiata a mare - Ob obmorskem sprehajališču

OSPEDALETTI - ALBERGO SVIZZERO Casa familiare. Posizione incantevole. Pieno mezzogiorno. Družinska hiša. — Carobna lega. Cisto južno podnebje.

La possibilità di sottoscrivere ai

Buoni del Tesoro

5% 1950 è alla portata di TUTTI

L'Istituto Nazionale delle Assicurazioni

ha studiato una originalissima forma di assicurazione che consente di pagare i titoli

in otto o in venti annualità e che permette **con una spesa sopportabile** di crearsi un'opera di previdenza ed allo stesso tempo di concorrere **ai VISTOSI PREMI semestrali**

che verranno estratti. Assieme ad altri numerosi premiati, anche quest'anno un assicurato, titolare di una Polizza di L. 10.000.— abbinata ai Buoni del Tesoro, ha vinto

1 milione di Lire

La fortuna è toccata ad un industriale milanese che per la sua Polizza aveva speso circa L. 1.220.—

E' da notare che la sua polizza rimane in pieno vigore e mantiene il diritto di concorrere agli altri premi che ogni sei mesi saranno sorteggiati dallo Stato.

I. N. A.
Istituto Nazionale Delle Assicurazioni
Agente Generale di Lubiana

Gius. Zotti
Via 3 Maggio No. 11, Tel. 25-71
Lasciatevi consigliare e rivolgetevi fiduciosi a questo grande Istituto!

Možnost podpisa
Zakladnih Bonov
5% 1950 je dana vsakomur.

Narodni Zavarovalni
Zavod

si je zamislil originalno obliko police, ki dovoljuje plačilo vrednostnih papirjev **v osmih ali dvajsetih** letih in ki dopušča

z minimalnimi stroški ustvariti si razen preskrbe tudi udeležbo na

pomembnih polletnih dobitkih

ki bodo izžrebani. Skupno z ostalimi številnimi dobitniki je tudi letos neki zavarovanec, lastnik 10.000.— lirske police, zvezane z Boni del Tesoro, zadel

1 milijon lir

Sreča se je nasmehnla nekemu milanskemu industrijalcu, ki je za svojo polico plačal samo L. 1.220.—

Pripomniti je treba, da ostane njegova polica še dalje v popolni veljavi in obdrži pravico do nadaljnjih dobitkov, ki bodo žrebani s strani države vsakih 6 mesecev.

I. N. A.
Narodni Zavarovalni Zavod
Generalni zastopnik za Ljubljano

Gius. Zotti
Cesta 3. maja št. 11 — Telefon št. 25-71
Zaupajte temu velikemu Zavodu in upošajte njegove nasvete!

Visoki Komisar delavstvu

Skrb fašistične vlade za izboljšanje položaja našega delovnega ljudstva

Ljubljana, 21. novembra. Visoki Komisar je zbral v vladni palači zastopnike in delavske predstavnike Pokrajinske delavske zveze v Ljubljani in navzočnosti Zveznega Podtajnika Gattija, strokovnega poročevalca pri Zvezi nacionalnega svetnika Vagiana in predsednika Zveze dr. Alujeviča. Bilo je navzočih nad 100 delegatov, pripadajočih vsem kategorijam, vstevši one s podeželja, ki so nalašč za to prišli v Ljubljano. Visoki Komisar je govoril delavcem, ki prej nikdar niso bili pozvani na sedež vladnega zastopstva ter jim je podal obsežno in realistično poročilo o gospodarskem položaju Ljubljanske pokrajine ob zasedbi mesta in dežele po italijanskih četah.

Ta položaj je bil vse prej ko rožnat in posledice jugoslovanske zloze so ga le še poslabšale, tako na industrijskem, kakor na trgovskem, kmetijskem in obrtniškem področju; nič boljši pa ni bil finančni položaj, zlasti zavodov, katerih poslovanje je nenadoma prenehalo.

Eksc. Grazioli je dejal delavcem, da jim je hotel podati stvarno sliko položaja v mesecu aprilu, ker je fašistična navaša ljubezen do resnice. Znak gospodarskega položaja pokrajine je bil tudi življenjski indeks, s katerim visina plač ni mogla najti pravičnega ravnotežja. Položaj je bil tak, da bi gotovo prišlo do katastrofe, ako bi se pustilo, da gredo stvari svojo pot, ne da bi se poseglo vmes ugodno ali neugodno.

Prvo vprašanje, kateremu je moral Visoki Komisar posvetiti svojo skrb, je bilo vprašanje prehrane, kajti, kar je ostalo po oplenitvah: zalog ob zrušenju Jugoslavije in kar je bilo v zalozah samih, bi komaj zadostovalo za prehrano prebivalstva za nekaj dni. Visoki Komisar je v zvezi s tem omenil številke o življenjskih potrebščinah, uvoženih iz kraljevine v novo pokrajino, kajti prebivalstvo ne bi bilo moglo živeti s pridelo, zasedenega ozemlja. Nekaj številok je podalo, da nam prikaže napore, ki jih je izvršila država v vojni. Do vključno 31. oktobra t. l. je bilo uvoženih v Ljubljano 106.448 stotov pšenice moke, 1622 stotov koruzne moke, 17.840 stotov testenin, 3042 stotov moka za izdelovanje testenin, 16.661 stotov riža, 11.300 stotov sladkorja, 3861 stotov masti, da omenjam samo eno izmed skupin uvoženih potrebščin, ki jih je prejel prebivalstvo Ljubljane iz neobogatih zaloz naroda, ki je podvržen vojnemu gospodarstvu.

Sključujoč se na te podatke je v svojem nadaljnjem poročilu Visoki Komisar vprašal, kako morejo spričo te velikodušnosti takšne materialne podpore upravičiti tako zvani »partizanske svoje trditve, ki so v ostalem glavni del njihove propagande, da so namreč Italijani poropali zaloge in da spravljajo prebivalstvo s kraja v lakoto. V nadaljevanju svojega poročila o izvršenem delu ter o prispevkih, ki jih je dala fašistična vlada, da bi dvignila gospodarski položaj Ljubljane in olajšala težavni položaj brezposelnih, je Eksc. Grazioli obrazložil delavcem, ki so med njegovim iznašanjem večkrat pokazali, da pravilno razumejo duha, v katerem jim je govoril, in ki so večkrat prekinili izvajanja Visokega Komisarja z navdušenim ploskanjem, vsa javna dela, ki so v teku, kakor tudi ona, ki so že odobrena, ter ona, ki bodo o kratkem odobrena, dela, ki so — kakor je to jasno razvidno, — v korist vsega pokrajinskega gospodarstva in ki zelo ugodno vplivajo na vseh področjih pokrajinskega življenja. Med temi deli so predvsem ona velika dela za izgradnjo ljubljanske bolnišnice v skupnem znesku nad 15 milijonov lir, nadalje ona za vseučilišče, ki bodo veljala nad 22 milijonov lir. V vseh teh primerih gre za dela, o katerih ne more nobena fantazija »partizanov« trditi, da so bila podvzeta v korist Italijanov, kajti oni prav gotovo niso potrebovali zastarele bolnišnice ali pa slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Iz jasnega in kratkega pregleda Visokega Komisarja so se mogli poslušalci prepričati o velikem čutu za socialno pravičnost, ki vodi delo fašistične vlade in njenega predstavnika v novi pokrajini. V duhu teh namenov je Visoki Komisar nato govoril delavcem o razmerju med plačami in življenjskim indeksom ter jih opozoril na ukrepe, ki so bili že podvzeti, in na one, ki bodo še podvzeti za uravnoteženje plač in medz in današnjimi cenami. Temeljito je obrazložil tudi vprašanje cen, za katerih zaščito bodo uvedeni najstrožji ukrepi, ter je pozval prebivalstvo, naj bi sodelovalo z oblastjo v interesu samih potrošnikov ter iz spoštovanja do svetega zasluga delavca.

Ekscelencia Grazioli je prvi del svojega govora zaključil s obsežno sliko podpornih del, ki so v teku, ter onih, ki bodo po volji Duceja vsak čas uresničena v dobro delavstva. Šliki dela, ki ga je Italija izvršila v tej

pokrajini, je Visoki Komisar postavil nasproti sedanji politični položaj, v katerem neznatna peščica komunistov razvija delavnost, ki neposredno ogroža ljudstvo ter mirni potok življenja v pokrajini. »Vprašam vas,« je dejal delavcem Visoki komisar, »ali je tisti, ki daje kruh ljudstvu njegov zadržalec, kakor pravijo partizani v svojih bednih lističih, pisanih na stroj? Vprašam vas, ali je to kar dela Italija v tej pokrajini ropanje prebivalstva? Kaj pa delajo sami, kadar se spuščajo iz gozdov, da si poiščejo hrane. Mnogo desetkov takih primerov razbojniške tatvine bi se lahko navedlo kot dokaz njihovega razbojništva in njihovih zločinov. »To je nekaj drugega pravilo,« komunisti in javnost jih lahko vsak dan demantira.

Tako je Visoki Komisar postopno orisal razne vidike današnjega položaja ter je predstavil delavskim zastopnikom pravo resničnost, kakršna je. Če ta resničnost ne napravi vtisa na italijansko oblast, gre vsekakor vse v škodo prebivalstva, kajti ono bo zadeto od ukrepov, ki bodo sklenjeni in ki se bodo postrili vsakokrat, kadar bo prišlo do kakih novih komunističnih manifestacij. Italijani od slovenskega prebivalstva po zasedbi pokrajine niso zahtevali nič drugega kakor, da se ponaša

primerno dobrotam, ki jih dobiva. Ako je ta skladnost po prizadevanju skupine prevratnikov resnično ogrožena, gre to, kakor rečeno, v škodo nedolžnega dela prebivalstva.

Besede Visokega komisarja so tudi v tem pogledu izkazuje globoko razumevanje navzočih. Naj navedemo besede, ki so jih izgovorili delavski zastopniki: »Izražamo vam našo najtoplejšo zahvalo za vaše razumevanje in uvaževanje potreb pokrajine in zlasti za razumevanje potreb slovenskega delavstva. Bodite prepričani, Eksceleca, da naše sodelovanje z vami in z vašimi zaupniki ni navidezno.« Razen tega so delavci ponovno naglasili, da so gotovi, da bo razvoj stvari zadel na odobravanje tega prizadevanja in načina dela. Pozdravna beseda, ki so jo delavci sestavili Visokemu komisarju, se zaključuje z naslednjimi besedami: »Želimo nadaljevati to pot, da služimo blaginji prebivalstva, česar del smo. Prepričani smo, da bomo na ta način pospeševali blaginjo Ljubljanske pokrajine.«

Visoki Komisar je nato zaključil svoj govor ter je še enkrat naslovil tople pozdrave delavcem in njihovim družinam, do čim so navzoči s svoje strani pripravili Ekscelenci Grazioliju iskreno manifestacijo.

Čudni primeri spanja in nespečnosti

Nekateri ljudje spe nepretrgoma več let, druge pa muči nespečnost

Zadnje čase je bilo zopet več primerov bolezenskega dolgega spanja ljudi, katerim zdravniki niso mogli pomagati, kakor se ne more pomagati ljudem, če jih muči nespečnost. Sploh je spanje učenjakom še vedno zagonetka. Med določenimi ljudmi je vzbujala posebno veliko pozornost lepa Patricia Maguire, ki je umrla pred štirimi leti in o kateri se je govorilo po vsem svetu. Nekega dne se je vrnila s tenis partije domov. Legla je in takoj zaspala. Spala je nepretrgoma 5 let in pol. Vsa sredstva znanosti so uporabili, da bi jo zdravili, zdravniki so ji dajali injekcije, obeševali so jo in jo skušali zdraviti s pomočjo transfuzije krvi, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Njena mati je v teh letih osivelela, Patricia je pa ostala lepa in mlada, kakor je bila, ko je zaspala. Vsak dan je prihajal k njej njen ženin v spanju, da se bo nekega dne prebudila in se mu znova nasmejala. To se pa ni zgodilo. Lepo dekle je spalo do svoje smrti.

Še zagonetnejši je bil primer Bettine Pieri, 88letne starke, ki je spala s kratkimi presledki od svojega 15. leta. Mnogo se je govorilo tudi o mali Macini Yarrington, ki je spala nepretrgoma dve leti in pol potem je pa umrla. Žena nekega srb-

skega železniškega uradnika je spala nepretrgoma 865 ur in ko se je zbudila, ni verjela ni hotela, da je spala tako dolgo. Zadrževala je, da nima prav nobenega občutka, da bi bila spala več kakor navadno.

Dočim zahteva telo spanec še z večjim poudarkom kakor jed in pijačo in dočim se človek navadno po petih dneh odnosa nočeh brez sna zruši, poznamo čudne primere popolne nespečnosti. Nedavno je šla po vsem svetu vest o obupnem prizadevanju nekega bogatega indijskega trgovca, ki že tri leta ni mogel zaspati. Ponujal je 200.000 mark tistemu, ki bi ga rešil nespečnosti. Od vseh strani je dobival nasvete, pomagati so mu hoteli lajki in zdravniki, toda nobeno priporočeno sredstvo ni zalego.

Vsi ljudje, ki jih muči nespečnost pa, ne trpe tako zelo. Ameriški listi so nedavno poročali o godbeniku Chatmanu, ki gre vsako leto spat samo dvakrat, pa še tedaj ne zaspi. Moč pravi, da leže k počitku samo zaradi izpremembe, da pa že 40 let ni spal. Pri tem je ga oviralo delo in tako se je sploh odvalil spati. O nekem vojaku pa pripovedujejo, da je bil v svetovni vojni leta 1915 ranjen v glavo in da od takrat ne more več spati.

gostov. V tej edini vatičanski gostilni se je namreč dobila še prava kava. Zato ni čuda, da so jo hodili domačini in tuji tuki radi pit. Vatičansko mesto je zdaj menda edina država na svetu brez gostilne.

Izreki

Moški le nerad vara svojega prijatelja, ženska pa vara svojega prijatelja celo najraje.

Nekateri ljudje so čudovito tihi: širijo tišino okrog sebe.

Najlepše stvari preživljamo v sedanosti že kot spomine.

Večina ljudi potrebuje več ljubezni nego je zaslužili.

Pogosto presenečeno opazimo, da se nam bliža nasmejana lepa ženska, naenkrat pa vidimo, da stoji za nami njen prijatelj.

Ce se drži moški resno, pravi ženska o njem, da ima neprijeten obraz.

Kdaj lahko govorimo o melanholiji? Če se to človeku po samem sebi.

Kaj je ljubezen? Razočaranje, ki vzbuja nove nade.

Ideal ženske: Biti preostren v malenkostih in streči v velikih zadevah.

Ženske si dajo najraje razlagati to, kar najbolje znajo ali poznajo.

Starinski križ

Znanstveni svet arheologov je presenetila najdba krščanskega križa v Herkuleumu, o katerem so arheologi in teologi že mnogo razpravljali. Te dni je mgr. Nikola Rocco objavil zanimivo studijo o tem križu ter dokazal, da so obstojale kakor v Pompejih tudi v Herkuleumu majhne krščanske ednice. Najdeni križ naj bi bil torej dokaz o bivanju Kristovih sledbenikov v Pompejih in okolici.

Nobena škrivnost ni, da imajo oglasi v »Slovenskem Narod« velik uspeh.

Kadar potrebujete kar koli, se poslužite oglasa v »Slovenskem Narod«.

OGLAS V »SLO. NARODU« POMENI USPEH

Za isti dan sprejeto na oglasni oddelk naročila zmerno — do 9. ure dop.

Il filamento a doppia spirale ed il riempimento di gas inerte garantiscono nelle lampade Osram la grande quantità di luce (lumen) con ridotto consumo (Watt).

Nitke na dvojno spiralo in napolnitev z neučinkovitim plinom, jamčijo v žarnicah OSRAM veliko količino svetlobe, zmanjšane porabe Decalumeni (Dlm), z reducirano porabo električne sile (Watt).

OSRAM-D
da luce a buon mercato
vam nudi luč poceni

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8
11		12			13		
14	15		16			17	
18		19		20			
21			22		23		
24				25		26	27
	28				29		30
31		32				33	
34	35		36				37
38		39		40			
41			42		43		
44				45		46	47
	48				49		50
51		52				53	
54						55	

Besede pomenijo

Vodoravno: 1. mesto ob Jadranu, 6. sportna zabava, 8. ubog, slabotni, 10. povratni zaimek, 12. ko, 14. igralna karta, 16. nepravilno, v povratni smeri, 18. vodna žival, 20. pobožni popotnik, 21. sveta gora v Tesaliji, 23. zaimek, 24. ljubkovanje naziv za očeta, 26. del obraza, 28. rimski cesar, 30. vzkliz, 32. srednjeveški verski reformator, 34. električna merska enota, 36. materino, 38. neopokojevan, ves, 40. mesto v Baltiku, 41. hlapljiva tekočina, 43. vladarski naziv, 44. človek, ki mu nič ne tekne, 46. zverina, 48. poklic v obmorskih pokrajinah, 50. pritrdilnica, 52. važen zelo potreben, 54. postava, telo, 55. pleme, rod.

Navpično: 2. reka v Sibiriji, 3. neprekinjeno dovajanje, 4. mesto v severni Afriki, 5. mož, ki uravnava red na cesti, 7. del kolesa, 7a. vremenski pojav, 9. razprava pred civilnim sodiščem, 11. merska enota za dragocenosti, 13. neposlovno delo, 15. predstavnik hudega, 17. stopnja plemenitosti, 19. del parnega stroja, 22. zdravilo, 25. okraj (hrv.), 27. ujeta, 29. zastopnik evrop. na-

roda, 31. zelni štor, 33. tekmeč, 35. merska enota, 37. pripravljen, 39. celoletni pridelek, 42. uganke, 45. Kirpanovo orožje, 47. zapeljivost nastavek, 49. skala, 51. tuja črka, 53. predlog.

Rešitev prejšnje križanke

Vodoravno: 1. Filadelfija, 11. Njemen, 16. abeceda, 17. neloljen, 19. nezapisano, 21. dobiček, 23. Aron, 24. spona, 26. vagati, 28. tip, 29. tokava, 31. aa, 32. rt, 33. -iji, 34. ometičen, 35. Anton, 37. razstreliti, 39. trstika, 41. Naprej, 42. Mura, 44. era, 45. mlake, 47. Tas, 49. kanonada, 52. au, 53. dro, 55. plačet, 57. nel, 58. sur, 59. om, 60. kleni, 61. ovira, 62. tramvaj, 65. ital, 67. Jož, 68. re, 69. okno, 70. vrt, 72. Vika, 74. oca, 76. zlatica, 79. um, 80. pila, 81. boemi, 82. krasota.

Navpično: 1. fanatizem, 2. Iberija, 3. lepopisna ura, 4. Acin, 5. des, 6. Eda, 7. lanskoleto, 8. in, 9. jednadba, 10. aloa, 11. njiva, 12. jata, 13. eleganten, 14. Meka, 15. en, 18. Ob, 20. Opatija, 22. sitna, 25. ovit, 27. Trokadero, 29. torpedovka, 30. Omer, 31. antracit, 35. as, 36. tiranija, 38. tak, 40. rane, 43. ukani, 46. Laureci, 48. splavam, 50. otok, 51. Alabama, 54. rman, 56. le, 58. strop, 63. nana, 64. Jozo, 66. Avar, 71. rti, 73. kes, 75. el, 77. ke, 78. ck, 79. ut.

Zakaj nosimo prstane na prestancih

Stari Grki so že nosili prstane na desni cel med mezincom in sredincem. O vzroku, pripoveduje Apion v svojih »Egiptjskih prigodah« tole: V Egiptu je bila navada razrezavati in odpirati človeške trupla, kar imenujejo Grki anatomija. Pri tem so ugotovili, da vodi od prsta, ki mu pravimo prstanec zelo tenek živec neposredno k srcu. Zato so se začeli Grki ogrevati za modo odkrivati z zlatim okrasom prst, ki je neposredno zvezan z najvažnejšim organom človeškega telesa.

Ledena gora jadrnica

Čudno pustolovščino je doživelo 50 japonskih ribičev na kitovskem parniku severno od Polarnega kroga. Ladja je zavozila na ledeno goro in se tako poškodovala, da se je morala posadka izkrcati na led. Ribiči so vzeli s seboj mnogo živih in dveh jadr. Kapitan je dal na led napraviti iz veseli in dela zlomljenega jambaora zasilni jambaor, na katerem so napeli jadra. Z njihovo pomočjo so lahko za silo krmarili ledeno goro in tako so ribiči srečno prišli do jambaora. Beringovo ozono do polotoka Kamčatke, od koder so jih odpeljali ribiški čolni naprej.

XII.

»Morski galeb«

Ušel sem svojima sovražnikoma, toda rešen še nisem bil. Ta dva falota sta bila zmožna ovaditi me policiji, da bi me ob prihodu v Southampton aretirali. Zadostovalo bi bilo stopiti k waterlooskemu postajenščniku in mu povedati poljubno zgodbo, pa bi bilo njuno delo opravljeno. Odpeljali bi me bili v London in tako bi bila izpolnjena želja mojih sovražnikov, ki sta bila trdno sklenila uničiti me.

Sklenil sem torej izstopiti iz vlaka pred Southamptonom.

V Byfleetu, na prvi postaji, kjer se je ustavil vlak, sem odprl vrata vagona in skočil na peron. Hotel sem šele drugi dan poskusiti svojo srečo in priti nepožen v Southampton.

Zdaj je šlo za to, da bi čim prej zapustil Anglijo. Domenil sem se torej takoj po prihodu v Southampton za mornarji, ki so mi povedali, katera ladja se pripravlja na odhod.

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman.

Ostal sem sam in jel sem razmišljati. Ali naj bi odpotoval iz Londona, ne da bi ovadil Allanu Dicksonu Billa Sharperja in Manzana? Že sem mislil to storiti, pa sem se takoj spomnil, da bi utegnil sam pasti v jamo, izkopano njima. Pogubil bi me lahko ukradeni demant.

Stopil sem torej k blagajni in kupil vozni listek. Vlak proti Southamptonu je odhajal ob pol sedmih. Ura je bila šest in tako sem imel še pol ure časa. Odšel sem v krčmo pred kolodvorom večerjat. Komaj sem pa pojedel juho, ko se nenadoma odprla vrata. Vstopila sta Bill Sharper in Manzana.

Ali ju je bilo privedlo golo naključje v krčmo, kjer sem večerjal? Ali sta bila najela koga, da mi je sledil? To je bilo verjetneje.

Stopila sta k meni resnih obrazov, kakor da morata izpolniti važno poslanstvo. Pri moji mizi sta obstala. Bila sta zelo bleda in opazil sem, da so se Manzani roke krčevito tresle.

— Glej, glej, tudi vidva sta tu, — sem dejal in se delal, kakor da nisem opazil njune razburjenosti. — Sedita, prosim. Ali bosta tu večerjala?

— Za to ne gre, — je odgovoril Bill Sharper. — Nekaj nama morate pojasniti.

— Pojasniti? Govorita! Poslušam vaju. — Tu ne. Pojdimo kam drugam. — Kakor hočeta, toda pustita me vsaj pojediti tale roastbeef.

— Ne, pojdimo takoj! Delal sem se še vedno čisto mirnega, toda čutil sem, kako močno mi utripajo srca. — Dobro, na razpolago sem vama.

Poravnal sem račun, potlej sem pa vstal in odšel z njima.

Odvedla sta me na waterlooski kolodvor in tam sta na samem v kotu končno prišla z barvo na dan. Besedo je povzel Manzana. Glas se mu je tresel in polovico besed je pozrl.

— Pipe, vi ste izdajalec! — me je odgovoril z nekakšnim svečanim glasom.

— Izdajalec?

— Da, nikar se ne delajte začudenega, saj dobro veste, kaj hočem reči.

— Zagotavljam vas...

— Nikar me ne zagotavljajte. Ponavljam, da ste izdajalec in to vam tudi dokazem.

— Da, izdajalec, to lahko dokaževa, — je pritrdil Bill Sharper z osornim glasom.

— Jaz dokažem to, — je nadaljeval Manzana, ki je postal vedno bolj razburjen. ... Nedvomno ste mislili, da sva tepca, ki si dava vse natveziti. V resnici sva pa pametnejša od vas, desetkrat pametnejša in tudi premetnejša. Midva sva pa tudi poštenjša, če kaj obljubiva, tudi izpolniva.

— Res je, — je pritrdil Sharper. — Vi pa, Pipe, sploh ne veste, kaj je častna beseda, — je nadaljeval Manzana.

Njegove besede so mi šle že na živce.

— Rad bi vedel, kaj prav za prav hočeta.

— Glej ga, glej, nedolžno jagne bi rad bil, — se mi je rogalo moji bivši pajdaš. — Saj sami dobro veste, kaj hočem reči.

— Niti pojma nimam. Govorite razločneje. Moje potrpežljivosti bo kmalu konec.

— Škoda, zares škoda. Pomislite, Edgar Pipe izgublja potrpežljivost, Edgar Pipe postaja razdražljiv...

In govoreč tako se mi je Manzana približal ter mi zagrozil s pestjo.

Bill Sharper se je porogljivo režal in kimal s svojo debelo glavjo.

— Pojasnilo zahtevate, — je nadaljeval Manzana.

— Takoj ga dobite, lopov! ... Izdajalec ... policijski ovaduh. Da, najini imeni sta v vašem seznamu. Ovaduh ste ... detektivom nosite na nos razne vesti. Videli so vas, kako ste zaupno govorili z Dicksonom.

Toda opozarjam vas, da smo vam neprestano za petami. Dobro si zapomnite, da vas ubijeva kakor psa, če se kdaj sestanete z Allanom Dicksonom. Zapomnite si dobro, kakor psa vas ubijeva.

— Tako je, — je zakrival Bill Sharper z zobmi in potegnil iz žepa dolg nož.

Pogledal sem na kolodvorsko uro. Bilo je devetindvajset minut čez šest. Vlak proti Southamptonu